

یک تجربه، یک درس

سفر تلخ و ناتمام

فاطمه عباسی

کارشناس مسئول سلامت نوزادان و کودکان
دانشگاه علوم پزشکی زنجان

اکرم حیدری

کارشناس سلامت نوزادان و کودکان
دانشگاه علوم پزشکی زنجان

حوادث و سوانح، علت ۷ درصد از مرگ‌های جهان را تشکیل می‌دهند و بیشترین میزان مرگ و میر ناشی از حوادث و سوانح غیرعمدی مربوط به سنین ۵ تا ۱۴ سال است. همچنین حوادث یکی از شایع‌ترین علل صدمه و مرگ کودکان زیر پنج سال بوده و شایع‌ترین حادثه منجر به صدمه و مرگ کودکان نیز حوادث ترافیکی است.

بعد از حوادث ترافیکی، سقوط، مسمومیت، غرق‌شدگی، انسداد مجاری تنفسی با مواد جامد، آسپیراسیون غذا، سوختگی با مواد داغ و شعله، مسمومیت اتفاقی و ناخواسته با مواد و داروها، سقوط از ارتفاع و برق‌گرفتگی از علل دیگر مرگ و میر کودکان است.

همیشه آگاهی ناکافی والدین در خصوص پیشگیری

از حوادث، رهاکردن کودکان به حال خود، از میان‌برداشتن عوامل خطرآفرین از محیط زندگی، عدم استفاده از وسایل ایمنی و آموزش ناکافی به کودکان در حد فهم آن‌ها و... سلامتی کودکان را تهدید می‌کند.

عدم توجه به ایمنی کودک در وسیله نقلیه، مناسب نبودن کمربند ایمنی خودرو برای کودکان و قراردادن کودکان خردسال در صندلی جلو و عدم استفاده از صندلی کودک در خودرو نیز از عوامل زمینه‌ساز حوادث ترافیکی کودکان کشور محسوب می‌شود. بنابراین آموزش و حساس سازی والدین دارای کودک زیر ۵ سال در خصوص پیشگیری از سوانح و حوادث متناسب با سن کودک، در هر بار مراقبت کودک، توسط بهورزان و مراقبان سلامت ضرورت دارد.

شرح سناریو

روز جمعه، ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ کودک ۱۷ ماهه ساکن یکی از روستاهای شهرستان خرمدره همراه پدر، مادر و خواهر ۸ ساله اش عازم یک سفر تفریحی شدند. کودک که در آغوش خواهر ۸ ساله‌اش در صندلی عقب خودرو نشسته بود، دائم به سمت شیشه خودرو متمایل می‌شد. در نهایت دخترک ۸ ساله نتوانست کودک را کنترل کند و ناگهان پدر و مادر متوجه شدند کودکشان به بیرون از خودرو پرتاب شد! آن‌ها بلافاصله کودک مجروح را به بیمارستانی در «ابهر» منتقل می‌کنند تا به وسیله آمبولانس به زنجان منتقل شود. متأسفانه یک روز بعد، کودک در بیمارستان «موسوی» زنجان فوت می‌کند. دلیل مرگ، وارد شدن ضربه شدید به جمجمه و آسیب مغزی اعلام می‌شود.

اقدامات پیشگیرانه

- استفاده از تجهیزات ایمنی کودک از قبیل صندلی‌های مخصوص کودکان که می‌بایست

متناسب با مرحله رشد کودک انتخاب و به طور دقیق و صحیح نصب شوند. این تجهیزات در صورت تصادف می‌توانند خطر مرگ کودکان زیر یک‌سال را تا ۷۰ درصد و کودکان ۱ تا ۴ سال را تا ۵۴ درصد کاهش دهند.

- رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی با تأکید بر قوانین مربوط به ایمنی کودکان نقش بسزایی در پیشگیری از صدمه دیدن و مرگ آن‌ها دارد.
- در صورتی که صندلی مخصوص کودک در اتومبیل وجود ندارد بهتر است مادر با مراقبت زیاد، کودک را در آغوش بگیرد و در صندلی عقب بنشیند و کمربند ایمنی را ببندد.
- کودکان زیر ۵ سال را نباید با موتورسیکلت جابه‌جا کرد زیرا قدرت عضلات آن‌ها در حدی نیست که توان استفاده از کلاه‌های ایمنی را داشته باشند یا فشار ناشی از ایستادن یا شتاب‌های ناگهانی را تحمل کنند.
- افزایش امکان دیده شدن کودکان توسط رانندگان در جاده و خیابان با استفاده از پوشش یا نوارهای شبرنگ روی کوله پشتی، پوشیدن لباس‌هایی با رنگ روشن در شب یا حداقل پوشیدن یک بازوبند یا جلیقه شب نما امکان‌پذیر است.
- سوار نکردن کودکان در پشت وانت، کامیون و سایر خودروها و ممانعت از ایستادن کودکان در سقف باز اتومبیل‌ها برای پیشگیری از آسیب به آن‌ها ضروری است.
- در صورت حضور کودک در خودرو، دقت شود قفل کودک و ایمنی شیشه‌ها و در فعال باشد.
- در منزل، محیط بیرون و داخل خودرو مراقبت از کودک به خواهر و برادر کم سن او سپرده نشود.
- هرگز اجازه ندهید کودکان دست و سر خود را از شیشه خارج کنند.
- به هیچ عنوان کودکان را در خودرو تنها نگذارید.
- استفاده از کلاه ایمنی هنگام دوچرخه سواری برای کودکان الزامی است.